

Παράδειγμα 3. Για να έχουμε διαθέσιμα αρνιά για το καλοκαίρι (Ιούνιο – Αύγουστο)

πρέπει να χωριστούν τα ζώα σε 2 ομάδες (για Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο) και:

- να απομακρυνθούν τα κριάρια από τις προβατίνες στις 16 Σεπτεμβρίου (για αρνιά τον Ιούνιο), ή στις 16 Οκτωβρίου (για αρνιά Ιούλιο – Αύγουστο)
- να εισαχθούν τα κριάρια στο κοπάδι στις 10 Οκτωβρίου (για αρνιά τον Ιούνιο), ή στις 10 Νοεμβρίου (για αρνιά Ιούλιο – Αύγουστο)
- να πραγματοποιηθεί ο μαρκάλος (οχείες) το Νοέμβριο (για αρνιά τον Ιούνιο), Δεκέμβριο (για αρνιά Ιούλιο – Αύγουστο)
- να πραγματοποιηθούν οι τοκετοί μεταξύ 1-30 Απριλίου (για αρνιά τον Ιούνιο), 1-30 Μαΐου (για αρνιά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο - μεγαλύτερα αρνιά για σφαγή).

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- Στα όψιμα, αν δεν υπάρχει η δυνατότητα χωρισμού των ζώων σε ομάδες, τότε μπορεί να γίνει μία ομάδα. Σε αυτή την περίπτωση, τα αρνιά που θα είναι διαθέσιμα για σφαγή τον Αύγουστο θα είναι μεγαλύτερα.
- Η αρχική ημερομηνία (απομάκρυνση των αρσενικών από το κοπάδι) καθορίζετε από το χρόνο που θέλουμε τους τοκετούς.
- Μπορούμε να μεταθέσουμε την αρχική ημερομηνία (απομάκρυνση των αρσενικών), αλλά μεταθέτουμε ανάλογα και όλες τις επόμενες ημερομηνίες.
- Η ημερομηνία εισαγωγής των αρσενικών μπορεί να μετατεθεί 1-2 μέρες το πολύ από την προτεινόμενη.
- Η απομάκρυνση των αρσενικών από τα θηλυκά για τον προτεινόμενο σε κάθε περίπτωση χρόνο, και το καλό τάισμα των αρσενικών είναι πολύ σημαντική για την επιτυχία του συγχρονισμού των οίστρων και των τοκετών.

Εναλλακτικά και εφόσον υπάρχει διαθέσιμο προσωπικό και χρήματα μπορεί να προταθούν ορμονικά πρωτόκολλα με λιγότερους (μελατονίνη) ή περισσότερους χειρισμούς (πολλές επιλογές). Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών.

Διαχείριση αναπαραγωγής αιγο-προβάτων με έμφαση στις ιδιαιτερότητες των νησιών του Ιονίου

Δρ. Θεοδώρα Τσιλιγιάννη
Διευθύντρια Ερευνών
Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών
ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Στα τουριστικά νησιά το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού απασχολείται εποχιακά και με τον τουρισμό. Επομένως, για να είναι βιώσιμη η αιγο-προβατοτροφία πρέπει:

- να συνυπάρχει με τον τουρισμό και
- να «κερδίζει» από τον τουρισμό.

Για να **συνυπάρχει** με τον τουρισμό πρέπει:

-την τουριστική περίοδο οι αιγο-προβατοτρόφοι να έχουν τις λιγότερες δυνατές εργασίες στην εκτροφή, ώστε να μπορούν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο σε δραστηριότητες που αφορούν στον τουρισμό (π.χ. το άρμεγμα να γίνεται εκτός τουριστική περιόδου).

Για να **κερδίζει** από τον τουρισμό πρέπει κατά την τουριστική περίοδο:

- να υπάρχουν αρνιά και κατσικάκια διαθέσιμα για σφαγή
- να υπάρχουν διαθέσιμα γαλακτοκομικά προϊόντα
- να γίνει η κατάλληλη προώθηση των προϊόντων στην τουριστική βιομηχανία.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, στα Ιόνια νησιά οι κτηνοτρόφοι επιλέγουν να μην αρμέγουν τα αιγο-πρόβάτα τους σε ποσοστό μεγαλύτερο από το 50% των ζώων. Εκτρέφουν τα ζώα μόνο για την κρεοπαραγωγή. Επίσης, στα Ιόνια νησιά υπάρχουν μικρά τυροκομεία, τα οποία παράγουν ιδιαίτερα προϊόντα, παρά την επιλογή πολλών κτηνοτρόφων να μην αρμέγουν τα ζώα τους.

Από την στατιστική επεξεργασία των στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου MOBILAB, φαίνεται ότι τα αιγο-πρόβατα γεννάνε σε δύο περιόδους:

- πρώιμα και
- όψιμα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω ιδιαιτερότητες και με στόχο να διευκολυνθούν τόσο οι τυροκόμοι όσο και οι κτηνοτρόφοι, **πρέπει να επιλεγεί η περίοδος που θέλουμε να γεννήσουν τα πρώιμα ζώα**. Επειδή τα ζώα αυτά θα αρμεχθούν, πρέπει να ξεκινά το άρμεγμα και η διάθεση του γάλακτος σε συγκεκριμένο χρόνο εκτός τουριστικής περιόδου. Επίσης, η περίοδος των πρώιμων τοκετών μπορεί να επιλεγεί έτσι ώστε να υπάρχουν διαθέσιμα αρνιά και κατσίκια για σφαγή την περίοδο των Χριστουγέννων, όπου η ζήτηση είναι αυξημένη και η διαθεσιμότητα σχετικά μικρή. Την ίδια περίοδο μπορεί να ξεκινήσει και η λειτουργία των τυροκομιών για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων από αιγο-πρόβειο γάλα.

Οι όψιμοι τοκετοί μπορούν να προγραμματισθούν έτσι ώστε να υπάρχουν διαθέσιμα για σφαγή αρνιά και κατσίκια κατά την τουριστική περίοδο. Στην ομάδα των όψιμων ζώων μπορούν να μπουν τα ζώα που παράγουν λιγότερο γάλα, το οποίο θα το φάνε τα νεογέννητα μέχρι τον απογαλακτισμό και τη σφαγή ή όσα ζώα δεν έμειναν έγκυα για τους πρώιμους τοκετούς.

Στα Ιόνια νησιά το σύστημα εκτροφής που εφαρμόζεται καθιστά δύσκολους τους χειρισμούς για το συγχρονισμό των οίστρων με ορμονική αγωγή. Επομένως, προτείνεται ως μέθοδος επιλογής για το συγχρονισμό των οίστρων η επίδραση του αρσενικού (male effect). Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείτε ήδη ως ένα βαθμό. Ωστόσο, **υπάρχουν μικρές λεπτομέρειες ή τροποποιήσεις, που αν ληφθούν υπόψη, τα αποτελέσματα θα είναι πολύ καλύτερα.**

Οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν πριν από το μαρκάλο (περίοδος οχείων) είναι:

Θηλυκά και Αρσενικά:

- ξεχωρίζουμε τα ζώα για σφαγή και δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα αδύνατα ζώα
- γίνονται οι ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΙ αποπαρασιτισμοί & εμβολιασμοί

Θηλυκά:

- πρέπει να έχουν περάσει τουλάχιστον 8 εβδομάδες από τον προηγούμενο τοκετό
- χωρίζουμε τα όψιμα από τα πρώιμα

Αρσενικά:

- κόψιμο νυχίων όπου χρειάζεται.

Για το μαρκάλο (περίοδος οχείων)

Προβατίνες:

Απομάκρυνση των κριαριών από τις προβατίνες: **50 ημέρες** (7 εβδομάδες) πριν από την περίοδο που θέλουμε το μαρκάλο (οχείες).

Κατάλληλη διατροφή (καλό τάισμα) των Κριαριών.

Εισαγωγή των κριαριών ξανά στο κοπάδι **3-4 εβδομάδες πριν από την περίοδο που θέλουμε το μαρκάλο (οχείες)**. Ο μαρκάλος ξεκινά (πρώτος γόνιμος οίστρος - οχεία) περίπου 3 εβδομάδες (18-24 ημέρες) μετά από την εισαγωγή των αρσενικών.

Γίδες:

Απομάκρυνση των τράγων από τις γίδες: **70 ημέρες** (10 εβδομάδες) πριν από την περίοδο που θέλουμε το μαρκάλο (οχείες). Κατάλληλη διατροφή (καλό τάισμα) των Τράγων.

Εισαγωγή των τράγων ξανά στο κοπάδι: **4-6 εβδομάδες πριν από την περίοδο που θέλουμε το μαρκάλο (οχείες)**. Ο μαρκάλος (πρώτος γόνιμος οίστρος - οχεία) ξεκινά περίπου 4 εβδομάδες (23-30 ημέρες) μετά από την εισαγωγή των αρσενικών.

Το ποσοστό συγχρονισμού των οίστρων με αυτό τον τρόπο, τόσο στις προβατίνες όσο και στις γίδες, είναι μικρότερο από αυτό που μπορούμε να επιτύχουμε με τη χρήση των ορμονικών αγωγών. Ωστόσο, έχει το **λιγότερο κόπο** και είναι **ανέξοδο**.

Παράδειγμα 1. Για να έχουμε αρνιά για σφαγή ηλικίας 10-12 εβδομάδων για τα Χριστούγεννα (σφαγή 10-20 Δεκεμβρίου) πρέπει:

- να απομακρυνθούν τα κριάρια από τις προβατίνες στις 18 Μαρτίου
- να εισαχθούν τα κριάρια στο κοπάδι στις 15 Απριλίου
- να πραγματοποιηθεί ο μαρκάλος (οχείες) μεταξύ 6-16 Μαΐου
- να πραγματοποιηθούν οι τοκετοί μεταξύ 1-10 Οκτωβρίου.

Παράδειγμα 2. Για να έχουμε κατσίκια για σφαγή ηλικίας 10-12 εβδομάδων για τα Χριστούγεννα πρέπει:

- να απομακρυνθούν οι τράγοι από τις γίδες στις 6 Μαρτίου
- να εισαχθούν οι τράγοι στο κοπάδι στις 10 Απριλίου
- να πραγματοποιηθεί ο μαρκάλος (οχείες) μεταξύ 6-16 Μαΐου
- να πραγματοποιηθούν οι τοκετοί μεταξύ 1-10 Οκτωβρίου.